

Odsúdení po vôli

Noc žije pridlho. Veľmi dobre vie, čo sa na ňu chystá. Tuší to. Presne preto bola dnes ponurejšia a chladnejšia než iné dni v tomto ročnom období. Malo mi to napadnúť... . Celé to prostredie, pach mokrých tehál a temné obrysy okeníc, ten chlad šedých brán. Všetko sa to vo mne zlievalo a dodávalo mi ešte väčšiu nechúť k mojím nepriateľom a neopísateľnú túžbu rýchlo to ukončiť.

Zmocnila sa ma nadľudská sila. Rozkopal som bránu, vylomil mreže a rozbil múry. Pokračoval som, až kým som ich neuzrel. Odsúdených mužov, s tvármi bledými a zarastenými. „Tak bežte väzni, utekajte kým je tma a nik vás nevidí.“ Vravel som v eufórii. „Spievajte a tancujte, tešte sa! Vari ste zabudli na slobodu ? Zabudli na ten krásny pocit ? Nečakajte ! Zoberte kladivá a všetko tu rozbite, zničte a spáľte. Ale ľuďom neublížte, tých nech strestá vlastný osud. Vy im nemôžete byť katom, potom by ste tu sedeli právom.“ Odrazu mi prišlo, že ma nik nevníma. Prestal som hovoriť. Väzni bez záujmu pokračujú vo svojom čakaní. Sedia na drevených posteliach, akýsi dvaja hrajú karty a niekto si smutne píska. Moje slová pohli viac skalami v múroch ako tými, ktorým boli určené. „Ja blázon som tak rýchlo naliehal. Je to ako s vtáčikom uväzneným v klietke. Tiež sa musí porozhliadať kým pochopí, že môže letieť. Doprajem im teda čas.“ Presviedčal som sám seba.

Čakal som hodinu, dve ... no väzni stále nič. „Možno ma nepočujú. Sú predsa zvyknutí na krik.“ Pomyslel som si .

„Máte slobodu ! Nikto vás neväzní. Tak nestojte a bežte ! No tak bežte za tými, o ktorých sa vám len zdalo!“ Kričal som teraz z celých síl. „Alebo to všetko bolo zbytočné?“ Dodal som a prvý krát ma naplnila pochybnosť. No oni len ďalej bezprízorne hľadali, akoby som tu ani nebol. Nevenujú mi ani jeden pohľad a ja už prestávam rozumieť, či to strach im zväzuje ruky, alebo som sa ja zmýlil. Spadol som na kolená. Bol som vyčerpaný a zmätený. Celý svoj život som bojoval za slobodu týchto ľudí. Bol som za blázna. Stratil som tých, na ktorých mi záležalo a sám sa ako bitý, vyhnaný pes potíkal horami. Hladoval som a mnohokrát som len šťastnou náhodou neumrel pod zbraňami pánov. A v tom celom, som sa utešoval, že toto je moja cesta, že budem raz sám pred sebou a pred inými hrdinom. No teraz tu bezmocne kľáčim, plačem a dlaňami si zakrývam tvár.

V tom, akoby ich môj plač jediný, vytrhol z tranzu. Prikročil ku mne jeden z nich a podáva mi ruku.

„Bud' jedným z nás.” povedal.

„Kto chce byť dobrovoľne väzňom ?” Opýtal som sa nechápajúc jeho slová.

„Budeš hrdinom, potrestaným za krásne myšlienky. Hrdinom, ktorý bojoval za životy iných a nakoniec bol sám lapený. Tí ktorí ťa nechápali, ťa budú zahŕňať ľútosťou a oplakávať. Budú obdivovať tvoje skutky, tvoju odvahu a silu vzoprieť sa a budú o tebe zmýšľať len pekne, pretože im tvoj príbeh príde tragický. A nakoniec, presne tie tragédie sú to, z čoho ľudia žijú. Pretože smútok vedia nájsť jednoduchšie ako šťastie. Sú zvyknutí nato, že sme väzni. Ľutujú nás a to ich spája. No oni to nechcú zmeniť, pretože by ich nemalo čo držať pokope a rozbili by sa na márne kúsky, ako porcelán padnutý na zem. Napokon ani my nechceme zmenu. Veď tu, medzi týmito múrmi môžeme byť kýmkoľvek chceme a nikto nás viac nepotresce. Máme slobodu, ktorá nikomu a ani nám samým neublíži.” Muž dopovedal a ja som prestal plakať.

„Tak takto to celé funguje ? “ Opýtal som sa postavy predomnou.

„Iste.” Zasmial sa. „ Ako hodinky. Páni si panujú, ľudia pracujú a väzni a blázni si pískajú a hrajú karty. Sú jediní, kto pozná pravdu. Každý má svoje políčko s pridelenou úlohou. Pokiaľ sa nezamýšľa prídlho nad jeho zmyslom, tak je spokojný a ak hľadá vo všetkom zmysel, aj na miestach kam nepatrí, stane sa pre všetkých nebezpečný a podvedome aj pre tých najmierumilovnejších ľudí nechcený. Potom tu kľučí a vzlyká, lebo si musí vybrať: či bude žiť šťastný život väzňa a jeho pravda neopustí tieto múry, alebo odíde a bude lovený ako zver. Tak si zvol! Je načas. Kým budeš ? ”

Prestal som plakať a vstal bez pomoci. Porozhliadal som sa, akoby som mal kdesi vidieť odpoveď. Nezmohol som sa na slovo.

Väzeň si poklepkával nohou a rukou mi naznačoval, že je čas sa rozhodnúť.

„ Nie ... ja nechcem byť hrdina. Nechcem byť ako vy. ” Odpovedal som nakoniec. „Kedysi sme si boli podobní. Hľadali ste zmysel vášho bytia a za pravdu by ste sa pobili aj so samotným diablom. A teraz ? Pozrite na seba. Myšlienka slobody sa vo vás objaví, len keď vám ju niekto prikáže. Uverili ste zostrojenému príbehu, klamstvu, ktoré sa tvári ako pravda, slobode, ktorú vám dáva toto väzenie. Myslíte si, že poznáte pravdu a to vám stačí. Tá skutočná pravda však často zraňuje a hlavne v čase, keď prichádza pozde. Ja som sa doposiaľ klamal a poháňal sa

falošnými ideami. Slepó som následoval hrdinskú myšlienku, pretože som myslel, že tá je mojím poslaním. Ale ja v skutočnosti budem len tým, čo zo mňa zvýši keď z tadiaľto odídem. “

Dopovedal som a odprostení od klamstiev, so žiadnou pravdou a ani odpoveďou, menší než kedykoľvek pred tým, som sa otočil a vydal sa svojim smerom. Moje hrdinstvo a väznicu pohltila tma.

Prišiel som sem pre odpoveď, no jediné čo som našiel boli ďalšie otázky. A ja som už vôbec ničomu nerozumel. Nemal som myšlienky, túžby a ani očakávania. Nebol som nikým. Vtedy som o tom nevedel, no presne toto bola tá najskutočnejšia sloboda, ktorú som kedy zažil. Bola úplne nahá, prázdna a napriek tomu tak jasná. Trvala len pár sekúnd.
